

จุดมุ่งหมายของการมีคลินิกธาลัสซีเมียเพื่อให้การดูแลรักษาผู้ป่วยที่ได้รับบริการที่ดีจากสหสาขาวิชาชีพและ บุคลากรทางการแพทย์โดยผู้ที่มีส่วนร่วมในคลินิกประกอบด้วย

- ▶ โลหิตแพทย์
- ▶ กุมารแพทย์/อายุรแพทย์/แพทย์เวชปฏิบัติทั่วไป
- ▶ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาได้แก่ แพทย์โรคหัวใจ ต่อมไร้ท่อและสูตินรีแพทย์ เป็นต้น
- ▶ จิตแพทย์
- ▶ พยาบาล
- ▶ เทคนิคการแพทย์/นักวิทยาศาสตร์
- ▶ นักสังคมสงเคราะห์

ความรู้เรื่องธาลัสซีเมีย

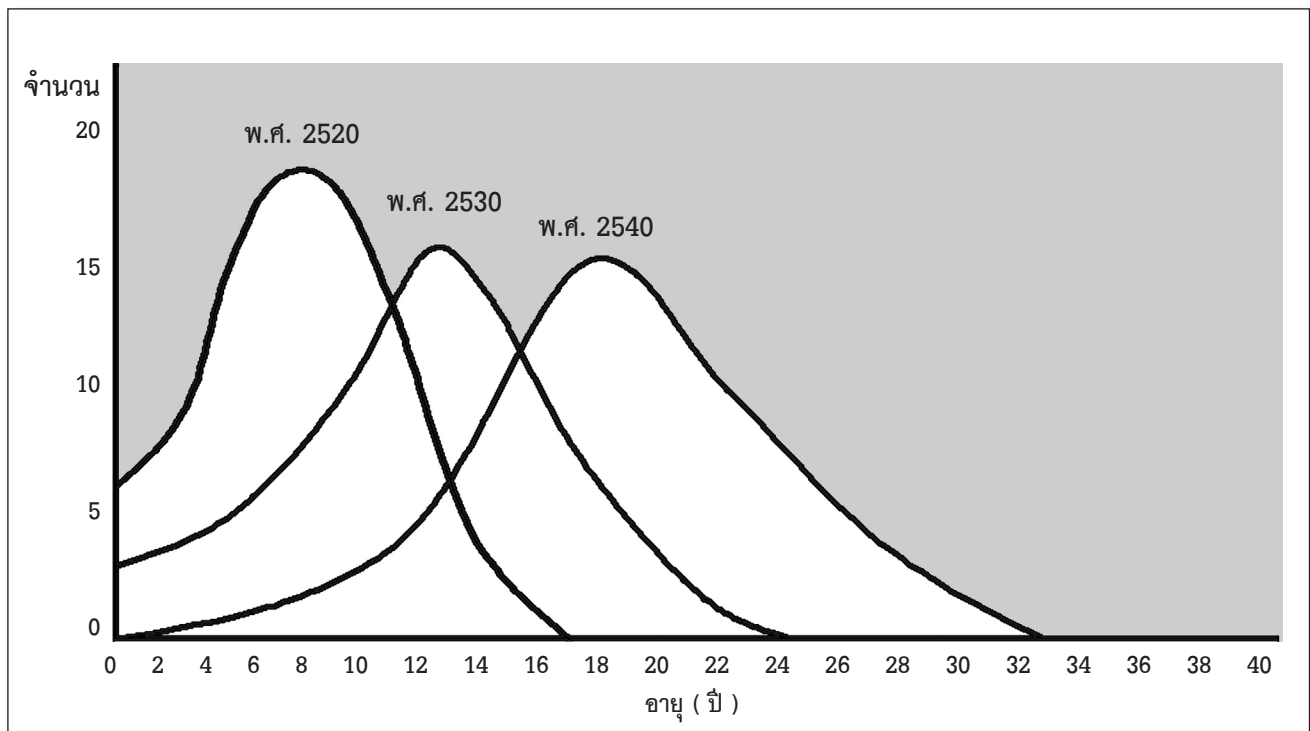
แพทย์ พยาบาล เทคนิคการแพทย์ควรมีความรู้เรื่อง การวินิจฉัย การรักษาและการป้องกันโรคธาลัสซีเมียอย่างดีโดยการได้รับการอบรมเพิ่มเติมจากการประชุมสัมมนาวิชาการหรือเข้าศึกษาหลักสูตรการอบรมเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับธาลัสซีเมียเป็นต้น

เวชระเบียนและฐานข้อมูล

เนื่องจากโรคธาลัสซีเมียจำเป็นต้องดูแลอย่างต่อเนื่อง การเก็บรักษาเวชระเบียนและข้อมูลประวัติผู้ป่วยประวัติการรักษา และข้อมูลทางห้องปฏิบัติการมีความสำคัญอย่างยิ่งในการวางแผนรักษา เมื่อผู้ป่วยอายุมากขึ้นจำเป็นต้องย้ายการรักษาไปอยู่ที่แผนกอายุรกรรมข้อมูลดังกล่าวจะถูกโอนไปให้อายุรแพทย์ต่อไป ดังนั้นการมีเวชระเบียนแยกต่างหากและมีฐานข้อมูลจึงมีความจำเป็นอย่างมาก

การกระจายของผู้ป่วยเด็กผู้ใหญ่

ในปัจจุบันมีการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการรักษาดีขึ้น ในช่วงระยะเวลา 30 ปีที่ผ่านมาทำให้ผู้ป่วยเด็กที่ได้รับการรักษา โดยการให้เลือดแบบสม่ำเสมอ (high transfusion) ร่วมกับการได้รับยาขับธาตุเหล็กมีอายุที่ยืนยาวขึ้น เมื่อผู้ป่วยเข้าสู่วัยรุ่นและผู้ใหญ่พบทบทนาการดูแลรักษาจะเปลี่ยนจากกุมารแพทย์มาเป็นอายุรแพทย์ดังรูปที่ 1 แสดงตัวอย่างในผู้ในคลินิกธาลัสซีเมียในช่วงปี พ.ศ. 2520, 2530 และ 2540 ที่มีค่าอายุเฉลี่ยของผู้ป่วยที่ 6, 12 และ 18 ปีตามลำดับ

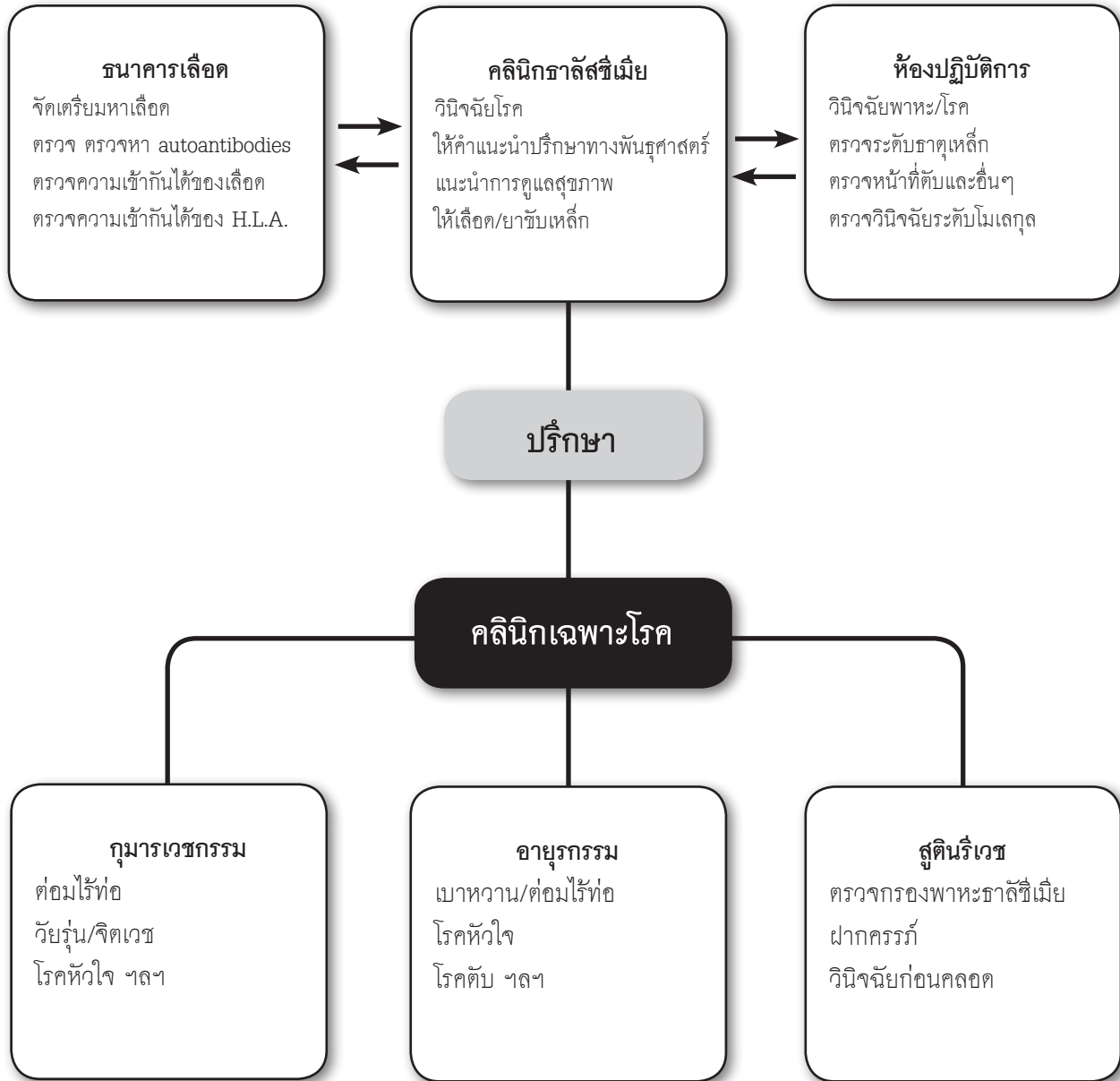
รูปที่ 1 แสดงการกระจายของผู้ป่วยตามอายุในช่วงปี พ.ศ. 2520, 2530 และ 2540

คลินิกธาลัสซีเมียและความสัมพันธ์กับหน่วยงานของโรงพยาบาล

การเปิดดำเนินการคลินิกธาลัสซีเมียจะต้องมีหน่วยงานอย่างน้อย 2 หน่วยงานให้การสนับสนุนได้แก่ธนาคารเลือดและห้องปฏิบัติการ หากเป็นโรงพยาบาลที่ศักยภาพมากขึ้นมีแผนกกุมาร

เวชกรรม อายุรกรรมและสูตินรีเวชกรรมการปรึกษาปัญหาในคลินิกเฉพาะโรคจะทำให้การดูแลรักษาได้ครบวงจรมากขึ้น นอกจากนี้บทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานมีความสำคัญเช่นกัน ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แสดงบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานและความสัมพันธ์กับคลินิกธาลัสซีเมีย

สรุป

การจะสร้างคลินิกธาลัสซีเมียที่มีประสิทธิภาพ จะต้องประกอบด้วยบุคลากรได้แก่แพทย์ พยาบาลและเทคนิคการแพทย์ที่มีความรู้เกี่ยวกับโรคธาลัสซีเมีย มีหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนและที่สำคัญที่สุดต้องเป็นนโยบายของผู้บริหาร

เอกสารอ้างอิง

1. Organization and programming of a thalassemia center. In: Cappellini M.D., Chohen A, Eleftheriou A, Piga A, Porter J and Taher A, eds. Guidelines for the clinical management of thalassemia, 2nd ed. Nicosia, Cyprus, Team up Creations Ltd 2007: 155-8.
2. การจัดระบบให้บริการผู้ป่วยธาลัสซีเมีย ใน: บุญเชียร ปานเสถียรกุล บรรณาธิการ แนวทางการวินิจฉัยและรักษาโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย กรุงเทพฯ ศรียอดการพิมพ์ 2549:24-9.